

Wrocław, 25 listopada 2019 roku

WK.WR.40.47.2019.208.J

**Pan
Robert Furman
Dyrektor Szkoły Podstawowej
w Gromadce**

**ul. Gen. Wł. Sikorskiego 19
59-706 Gromadka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137), przeprowadziła w okresie od 21 października do 5 listopada 2019 r. kontrolę gospodarki finansowej Szkoły Podstawowej w Gromadce. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Dyrektorowi w dniu 6 listopada 2019 roku.

Nieprawidłowości ujawnione podczas kontroli gospodarki finansowej Szkoły Podstawowej w Gromadce wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

w zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych

Zespół Szkół w Gromadce, w skład którego wchodziła sześciolletnia Szkoła Podstawowa w Gromadce i Gimnazjum w Gromadce, został przekształcony w Szkołę Podstawową w Gromadce z dniem 1 września 2017 r. na mocy uchwały Nr XXXVIII/283/17 Rady Gminy Gromadka z dnia 30 sierpnia 2017 roku. W Szkole Podstawowej w Gromadce nadal obowiązują akty wewnętrzne przyjęte przez Dyrektora wcześniej funkcjonującego Zespołu Szkół w Gromadce, np.: „Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Zespołu Szkół w Gromadce” z 03.03.2016 r., „Zarządzenie 4/08 Zespołu Szkół w Gromadce z dnia 21.07.2008 w sprawie instrukcji dotyczącej przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu”, „Regulamin pracy obowiązujący w Zespole Szkół w Gromadce” z 01.03.2007 r., „Instrukcja w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Zespole Szkół w Gromadce” z 2.07.2007 r. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Gromadce zadeklarował podjęcie działań mających na celu dostosowanie dokumentacji i regulaminów do ośmioklasowej szkoły podstawowej – do końca 2019 r. Wymóg zapewnienia przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Gromadce zgodności działalności placówki m.in. z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi zawiera art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach

publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), które stanowią, że *Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; skuteczności i efektywności działania; wiarygodności sprawozdań; ochrony zasobów; przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania; efektywności i skuteczności przepływu informacji; zarządzania ryzykiem. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków: (...) kierownika jednostki*”.

w zakresie księgowości i sprawozdawczości

Nieprawidłowo prowadzono ewidencję na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, gdyż na stronie Ma tego konta ewidencjonowano zobowiązania dotyczące przyszłego roku. Ponadto na koniec 2018 r. konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” oraz 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” wykazywały salda, tj. konto 980 – saldo Wn w wysokości 808.983,07 zł, konto 998 – saldo Wn w wysokości 139,52 zł. Powyższe było niezgodne z opisem tych kont, zawartym w obowiązującym w jednostce zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 3/2018 z dnia 19 marca 2018 r. Dyrektora Szkoły Podstawowej w Gromadce w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości w Szkole Podstawowej w Gromadce stosownie do którego „Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym”. Wszelkie płatności, których termin zapłaty przypada w następnym roku, powodują obciążenie planu wydatków przyszłego roku, co oznacza, że zaangażowanie tych płatności należy zaewidencjonować na koncie 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Na koncie 998 należy ewidencjonować wyłącznie zaangażowanie planu wydatków budżetowych roku bieżącego. Ponadto zgodnie z opisem, konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” i 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” na koniec roku nie wykazują salda.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Szkoły za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 r.:

- w kolumnie „Zaangażowanie” wykazano łącznie kwotę 4.623.042,18 zł natomiast z ewidencji księgowej konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wynikała kwota 4.787.732,04 zł (różnica 164.689,86 zł),
- w kolumnie „Plan po zmianach” wykazano łącznie kwotę 4.777.783,33 zł, natomiast z ewidencji księgowej konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” (obroty Wn) wynikała kwota 4.569.233,59 zł (różnica 208.549,74 zł).

Powyższe było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., obecnie Dz.U. z 2019 r. poz.1393 ze zm.), zgodnie z którymi „Sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej”, a „Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej”.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji dotyczącej przeprowadzonej w 2015 r. (raz w ciągu 4 lat) inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych, stwierdzono wystąpienie nieprawidłowości, spowodowanych nieprzestrzeganiem postanowień „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Zespole Szkół w Gromadce”, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 7/2007 Dyrektora Zespołu Szkół w Gromadce z dnia 2 lipca 2007 r. oraz ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz.1047 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 351):

- w zarządzeniu Dyrektora Zespołu Szkół w Gromadce nr 18 z 29 grudnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji wg stanu na 31 grudnia 2015 r., Dyrektor nie powołał Komisji Inwentaryzacyjnej, co było niezgodne z § 14 powołanej Instrukcji,
- inwentaryzację gruntów o wartości 148.853,49 zł oraz środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony (linia kabli zasilających szkołę, przyłącze kanalizacyjno-sanitarne, przyłącze kanalizacyjno-deszczowe oraz przyłącze wodociągowe) o wartości 80.076 zł dokonano metodą spisu z natury. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości grunty, a także środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony, inwentaryzuje się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników,
- na arkuszach spisu z natury nr 1 i nr 2 nie wypełniono kolumn: „Symbol Indeks Kod” „J.m.”, „Ilość stwierdzona” i „Cena jednostkowa”. Naruszało to § 15 ust. 1 powołanej Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, według którego zespół spisowy dokonuje spisu z natury na arkuszu spisu, wypełniając czytelnie wszystkie rubryki zgodnie z jego treścią. Ponadto na wszystkich przedłożonych do kontroli arkuszach spisu z natury brakowało wskazania osoby materialnie odpowiedzialnej oraz jej podpisu, co było niezgodne z § 15 ust. 6 Instrukcji, stosownie do którego „Po zakończeniu każdej strony arkusza spisu, zespół spisowy i osoby materialnie odpowiedzialne składają podpisy (...)”,
- przedłożona do kontroli dokumentacja, z przeprowadzonej w 2015 r. inwentaryzacji, nie zawierała „Zestawienia różnic inwentaryzacyjnych” (załącznik nr 10 do Instrukcji), „Protokołu

- rozliczeń wyników inwentaryzacji” (załącznik nr 12 do Instrukcji) oraz „Decyzji kierownika jednostki w sprawie różnic inwentaryzacyjnych” (załącznik nr 13 do Instrukcji),
- rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych, stwierdzonych podczas inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2015 r., dokonano w księgach rachunkowych 2016 r. Powyższe było niezgodne z art. 27 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, stosownie do którego, ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Nie przeprowadzono wg stanu na 31 grudnia 2018 r. inwentaryzacji należności w kwocie 18 zł ujętych na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz należności w kwocie 402.850,00 zł ujętych na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, co było niezgodne odpowiednio z art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 powołanej ustawy o rachunkowości.

Salda kont ksiąg pomocniczych (księga inwentarzowa) wg stanu na 31 grudnia 2015 r. (854.333,64 zł) były niezgodne z saldem konta księgi głównej – saldo Wn konta 013 „Pozostałe środki trwałe” (873.160,35 zł) – różnica 18.826,71 zł. Stosownie do art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Dyrektor Szkoły Podstawowej w Gromadce na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i Główny księgowy Szkoły na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Zawiadomienie o zrealizowaniu deklaracji o dostosowaniu do końca 2019 r. dokumentacji Szkoły Podstawowej w Gromadce do struktury ośmioklasowej szkoły podstawowej, w celu zapewnienia zgodności działalności placówki z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, tj. wymogami art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

2. Przestrzeganie przyjętych w Jednostce zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie przestrzegania zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stosownie do opisów tych kont.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w szczególności w zakresie sporządzania sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351), w szczególności w zakresie:
 - a) zapewnienia zgodności sald kont ksiąg pomocniczych z saldami konta księgi głównej 013 „Pozostałe środki trwałe”, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy,
 - b) przeprowadzania inwentaryzacji gruntów i należności w sposób zgodny z regulacjami zawartymi odpowiednio w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy,
 - c) rozliczania różnic inwentaryzacyjnych w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy.
5. Przestrzeganie obowiązującej w jednostce „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie”, w szczególności w zakresie:
 - a) powołania komisji inwentaryzacyjnej,
 - b) wypełniania czytelnie wszystkich rubryk arkuszy spisu z natury zgodnie z ich treścią,
 - c) sporządzania stosownej dokumentacji z przeprowadzonej inwentaryzacji.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Dariusz Oleś Pawliszczy

Wójt Gminy Gromadka